

Redovisning av uppdrag om tillit till anställda
inom hemtjänsten

11

2023SOCN109

Socialnämnden

Datum
2023-12-05

Diarienummer
2023SOCN109 100

Redovisning av uppdrag om tillit till anställda inom hemtjänsten

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen från förvaltningen kring uppdraget om tillit till anställda inom hemtjänsten och anser att uppdraget är avslutat

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden beslutade den 3 maj 2023 § 104 att förvaltningen ska ta fram en plan för hur minutschemat ska avslutas, ett tillitsbaserat system införs samt redovisa detta för nämnden snarast möjligt. Uppdraget inkom som en skrivelse Kajsa Lackovic (S) och Marie Davidsson (V).

Hemtjänsten i Härryda kommun utgår från schablontider kopplade till de insatser som handläggarenheten beslutar om. Samordnare inom hemtjänsten och brukarens fasta omsorgskontakt gör en bedömning av den faktiska tiden som insatsen bedöms ta utifrån brukarens behov. Det är den faktiska tiden som insatsen bedöms ta som planeras ut i schemaläggningssystemet. Schemaplaneringssystem används för att säkerställa att alla brukare får de insatser de har rätt till, vid rätt tid på dagen. Schablontiderna ligger till grund för hemtjänstens intäkter för insatsen.

Förvaltningens bedömning är att en plan inte behöver tas fram då strikt minutschema inte är något som tillämpas i praktiken. Den dagliga planeringen fungerar överlag för hemtjänsten med anledning av att det finns flexibilitet i systemet och medarbetare upplever att de är delaktiga. Brukarundersökningar visar också på goda resultat. Verksamheten arbetar kontinuerligt med medarbetardrivet förbättringsarbete samt med att regelbundet omvärldsbevaka hur andra kommuner arbetar för att ta del av goda exempel.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 5 december 2023
- Initiativärende gällande tillit till våra anställda inom hemtjänsten, daterad 4 april 2023

- Protokollsutdrag från Socialnämndens sammanträde 3 maj 2023 § 104

Ärendet

Socialnämnden beslutade den 3 maj 2023 § 104 att förvaltningen ska ta fram en plan för hur minutschemat ska avslutas, ett tillitsbaserat system införas samt redovisa detta för nämnden snarast möjligt. Uppdraget inkom som en skrivelse Kajsa Lackovic (S) och Marie Davidsson (V). Enligt skrivelsen styrs de anställda inom hemtjänsten hårt, vilket på många håll gör arbetssituationen mycket svår. Det skapar, enligt skrivelsen, stor stress och riskerar att leda till minskad kvalitet och försämrad arbetsmiljö. Skrivelsen lyfter att de anställda bör vara med och utforma förutsättningarna för sitt arbete, då de kan arbetsuppgifterna bäst.

Schemaläggningen i Härryda kommun

Hemtjänsten i Härryda kommun utgår från schablontider kopplade till insatser som handläggarenheten beslutar om. Därefter gör samordnaren inom hemtjänsten och brukarens fasta omsorgskontakt en bedömning av den faktiska tiden som insatsen beräknas ta utifrån brukarens behov. Systemet är flexibelt ifall någon brukare behöver extra tid. Om det skulle vara hög frånvaro, exempelvis sjukfrånvaro, kan det givetvis påverka flexibiliteten. Schema planeras utifrån den faktiska tiden hos varje enskild brukare och insatserna fördelas via ett schemaplaneringssystem för att säkerställa att alla brukare får de insatser de har rätt till, vid rätt tid på dagen. Ingen incheckning/utcheckning görs hos brukaren, det vill säga ingen kontroll görs av medarbetaren. Schabloniderna ligger till grund för hemtjänstens intäkter för insatsen.

Hemtjänsten har ungefär 110 tillsvidareanställda medarbetare. I september hade verksamheten drygt 330 brukare samt 1 400 insatser.

Arbetsmiljön inom hemtjänsten

Resultatet från årets medarbetarenkät visar på att medarbetare inom hemtjänsten trivs på arbetet. Svarsfrekvens inom hemtjänsten var 65 procent, det vill säga att 72 av 111 medarbetare besvarade enkäten.

Fråga	Betyg
Mitt arbete känns meningsfullt	4,5 av 5
Jag ser fram emot att gå till arbetet	3,8 av 5
Min närmaste chef ger mig förutsättning att ta ansvar i mitt arbete	4 av 5
Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete	4,4 av 5

Personalomsättningen bland undersköterskor är jämförelsevis låg i Härryda kommun. Under 2022 avslutade 10,2 procent av kommunens

tillsvidareanställda undersköterskor inom hemtjänst och äldreboende sin anställning (exklusive pensionsavgångar). Snittet bland GR-kommunerna var 13,2 procent.

Verksamhetsområdet vård och omsorg hade dock en högre sjukfrånvaro i jämförelse med övriga GR-kommuner. Sjukfrånvaron i Härryda kommun bland undersköterskor låg på 15,5 procent under 2022, vilket kan jämföras med snittet inom GR som låg på 12,6 procent. Sjukfrånvaron inom hemtjänsten har minskat under 2023 och det är ett av de fokusområden som verksamheten arbetar aktivt med tillsammans med personalspecialist. Under första halvåret 2023 låg sjukfrånvaron inom vård och omsorg på 13,1 procent.

Medarbetarnas synpunkter

Enhetscheferna inom kommunens fyra hemtjänstområden har i augusti och september 2023 stämt av med sin lokala fackliga representant eller med medarbetare om facklig representant saknas på enheten kring synpunkter om schemaläggning. En av enhetscheferna har fått information från sin fackliga representant att upplevelsen är att personalen är nöjd och delaktig. Uppföljning görs på verksamhetsmöten varje månad med fast omsorgskontakt för att vid behov justera schemaläggningen om brukaren har förändrade behov. På andra enheter har medarbetare lyft att dagens schemaläggning fungerar bra. Flera medarbetare uttrycker att god kommunikation är nyckeln till att det ska fungera. Om missnöje har uppstått på enheten är det bristande kommunikation som oftast har varit anledningen.

Medarbetarstyrt förbättringsarbete

Verksamheten arbetar med kontinuerligt medarbetarstyrt förbättringsarbete, vilket även inkluderar schemaläggning. Kommunen omvärldsbevakar regelbundet dessa frågor för att se om det finns andra arbetssätt som kan förbättra schemaläggningen. Exempelvis omvärldsbevakar verksamheten Kungsbacka som har påbörjat ett arbete med att övergå till ett mer behovsbaserat arbetssätt. Planen är att omvårdnadspersonal, omsorgshandledare och ledning genomför studiebesök för att lära mer om goda exempel.

Brukarundersökning

Hemtjänsten i Härryda kommun har generellt ett bra resultat i brukarundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” som publicerades i oktober 2023. Vi ligger bland de 25 procent bästa kommunerna på ett flertal frågor som är kopplade till bemötande och schemaläggning. Exempelvis:

- Brukar personalen bemöta dig på ett bra sätt? (99 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 96 procent)
- Känner du förtroende för personalen som kommer hem till dig (94 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 88 procent)

- Brukar du kunna påverka vilka tider personalen kommer? (61 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 53 procent)
- Brukar personalen meddela dig i förväg om tillfälliga förändringar? (71 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 60 procent)
- Brukar personalen ta hänsyn till dina åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras? (89 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 84 procent)

På följande frågor som är kopplade till schemaläggning ligger kommunens resultat bland de 50 procent i mittenspannet bland landets kommuner, kommunens resultat är dock högre än resultatet för rikssnittet.

- Brukar personalen komma på avtalad tid? (86 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 81 procent)
- Tycker du att personalen har tillräckligt med tid? (84 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 80 procent).
- Hur tycker du att personalen utför sina arbetsuppgifter? (86 procent är nöjda, jmf med rikssnittet på 84 procent)

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att förslag till beslut inte medför ekonomiska konsekvenser.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att en plan inte behöver tas fram då strikt minutschema inte är något som tillämpas i praktiken. Den dagliga planeringen fungerar överlag för hemtjänsten med anledning av att det finns flexibilitet i systemet och medarbetare upplever att de är delaktiga. Brukarundersökningar visar också på goda resultat. Planeringen av insatser genomförs genom en nära dialog mellan enhetschef, samordnare och arbetsgruppen utifrån brukarens faktiska behov.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med medarbetardrivet förbättringsarbete samt med att regelbundet omvärldsbevaka hur andra kommuner arbetar för att ta del av goda exempel.

Malin Johansson
Sektorschef

Anna Hildesson
Verksamhetschef

Sammanträdesdatum
2023-05-03

§ 104

Dnr 2023SOCN109

Initiativärende gällande tillit till våra anställda i hemtjänsten

Beslut

Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram en plan för hur minutschemat ska avslutas, ett tillitsbaserat system införs samt redovisa detta för nämnden snarast möjligt.

Reservation

Maria Kornevik Jakobsson (C), Eva Karlsson (M), Tommy Brundin (M) och Inger Axelsson (KD) reserverar sig mot beslutet skriftligt i bilaga 7.

Sammanfattning av ärendet

Kajsa Lackovic (S) och Marie Davidsson (V) initierar ett ärende gällande uppdrag om tillit till våra anställda i hemtjänsten.

Socialnämnden beslutade den 4 april 2023 § 80 att bordlägga initiativärende gällande uppdrag om tillit till våra anställda i hemtjänsten.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från Kajsa Lackovic (S) och Marie Davidsson (V) gällande uppdrag om tillit till våra anställda i hemtjänsten, inkom 4 april 2023
- Socialnämndens beslut om bordläggning den 4 april 2023 § 80

Förslag till beslut på sammanträdet

Kajsa Lackovic (S) föreslår med instämmande av Birgitta Berntsson (S) att socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram en plan för hur minutschemat ska avslutas, ett tillitsbaserat system införs samt redovisa detta för nämnden snarast möjligt.

Maria Kornevik Jakobsson (C) föreslår med instämmande av Tommy Brundin (M) att socialnämnden avslår Kajsa Lackovics förslag.

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att hon kommer att ställa Kajsa Lackovics förslag mot Maria Kornevik Jakobssons förslag.

Kajsa Lackovics och Maria Kornevik Jakobssons förslag

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-05-03

Voteringslista: § 104

Ärende: Initiativärende gällande tillit till våra anställda i hemtjänsten, 2023SOCN109

Omröstningslista 8

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Maria Kornevik Jakobsson (C), ordförande	X		
Kajsa Lackovic (S), vice ordförande		X	
Eva Karlsson (M), 2:e vice ordförande	X		
Tommy Brundin (M), ledamot	X		
Inger Axelsson (KD), ledamot	X		
Jonas Andersson (S), ledamot		X	
Birgitta Bertsson (S), ledamot		X	
Marie Davidsson (V), ledamot		X	
Danuta Wahlberg (SD), ersättare		X	
Resultat	4	5	0

Skriftlig reservation

Vi reserverar oss eftersom vi anser att förslaget bör avslås då kostnaderna för att hantera initiativärendet inte rymms ekonomiskt enligt fullmäktiges direktiv att nå de finansiella målen.

Maria Kornevik Jakobsson (C)

Eva Karlsson (M)

Tommy Brundin (M)

Inger Axelsson (KD)

Initiativärende gällande tillit till våra anställda i hemtjänsten

Med anledning av att fullmäktige 15 december 2022 antog Röd-Grön samverkans budget lägger vi detta initiativärende till Socialnämnden. Detta var ett av de uppdrag som tilldelades nämnden i samband med antagandet av budgeten.

Idag styr vi de anställda inom hemtjänsten enligt minutschema vilket på många håll gör arbetsituationen mycket svår. Det skapar stor stress och riskerar att leda till minskad kvalitet och försämrade arbetsmiljö.

De som bäst kan arbetsuppgifterna är våra anställda. De behöver vara med och utforma förutsättningarna för sitt arbete.

Vi anser att vi istället skall leda verksamheten med ett tillitsbaserat ledarskap och inte minutschemastyrning.

Förslag till beslut: Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en plan för hur minutschemat ska avslutas, ett tillitsbaserat system införs samt redovisa detta för nämnden snarast möjligt.

För Röd-Grön samverkan:

För Socialdemokraterna:
Kajsa Lackovic

För Vänsterpartiet:
Marie Davidsson